

ՀԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՌԱԴԻՈՅԻ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ՈՐՈՇՈՒՄ

18 հոկտեմբերի 2021 թվականի թիվ 163-Ա

ք. Երևան

«ՖՐԻ ՆՅՈՒՉ» ՄՊ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՏՄԱՍԲ ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՏՈՒՅԺ ԿԻՐԱՌԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հեռուստատեսության և ռադիոյի հանձնաժողովն (այսուհետ՝ Հանձնաժողով) ուսումնասիրելով 2021 թվականի սեպտեմբերի 14-ին իր նախաձեռնությամբ հարուցված թիվ 43 վարչական վարույթի նյութերը՝ *պարզեց*.

Հանձնաժողովը «Տեսալսողական մեդիայի մասին» օրենքով (այսուհետ՝ Օրենք) վերապահված իր վերահսկողական գործառնություններն իրականացնելիս՝ հայտնաբերել է Օրենքի պահանջի խախտում, այն է՝ տեսալսողական մեդիաձառայություն մատուցող «ՖՐԻ ՆՅՈՒՉ» ՄՊ ընկերության (այսուհետ՝ Հեռարձակող) կողմից տեսալսողական հաղորդումների հաշվառման էլեկտրոնային մատյան մուտքագրված տվյալների հիման վրա՝ 2021 թվականի օգոստոսի 16-ից մինչև օգոստոսի 29-ն ընկած ժամանակահատվածում՝ «Ֆրի Նյուզ» տեսալսողական ծրագրում մանկական, կրթական, մշակութային և մարզական թեմատիկ ուղղվածության տեսալսողական հաղորդումների շաբաթական եթերաժամի առնվազն 20 տոկոսի պահպանման վերաբերյալ դրույթի պահանջի խախտում:

Հանձնաժողովը ղեկավարվելով «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 30-րդ հոդվածի 1-ին մասի բ) կետով՝ 2021 թվականի սեպտեմբերի 14-ին Հեռարձակողի նկատմամբ հարուցել է վարչական վարույթ՝ հիմք ընդունելով Հանձնաժողովի ծրագրերի մոնիտորինգի և վերահսկողության վարչության կողմից Հեռարձակողի գործունեության վերլուծության արդյունքների հիման վրա 2021 թվականի սեպտեմբերի 14-ին կազմված մշտադիտարկման իրականացման և արդյունքների վերաբերյալ արձանագրությունը, որն Օրենքի 42-րդ հոդվածի 18-րդ մասի համաձայն՝ հիմք է հանդիսանում վարչական վարույթ հարուցելու համար, իսկ հարուցված վարչական վարույթի շրջանակներում ծառայում է որպես վարչական վարույթի ապացույց:

Արձանագրության մեջ մասնավորապես նշված է, որ իրականացնելով Հեռարձակողի կողմից տեսալսողական հաղորդումների հաշվառման էլեկտրոնային մատյան մուտքագրված տվյալների վերլուծություն, պարզվել է .

- սույն թվականի օգոստոսի 16-ից մինչև օգոստոսի 22-ն ընկած ժամանակահատվածում (մեկ շաբաթ) Հեռարձակողի կողմից հեռարձակված հաղորդումների ընդհանուր եթերային ժամանակը կազմել է 168 ժամ, իսկ այն հաղորդումները, որոնք Հեռարձակողի կողմից դիտարկվել են որպես մանկական, կրթական, մշակութային և մարզական թեմատիկ ուղղվածություն ունեցող և դրանց վերաբերյալ տեղեկատվությունը Հեռարձակողը մուտքագրել է հաշվառման էլեկտրոնային մատյան՝ ընդհանուր եթերային ժամանակը կազմել է 23 ժամ 52 րոպե 51 վայրկյան: Այսինքն, մանկական, կրթական, մշակութային և մարզական թեմատիկ ուղղվածության տեսալսողական հաղորդումները կազմել են Հեռարձակողի շաբաթական եթերաժամի 14,2 տոկոսը:
- սույն թվականի օգոստոսի 23-ից մինչև օգոստոսի 29-ն ընկած ժամանակահատվածում (մեկ շաբաթ) Հեռարձակողի կողմից հեռարձակված հաղորդումների ընդհանուր եթերային ժամանակը կազմել է 168 ժամ, իսկ այն հաղորդումները, որոնք Հեռարձակողի կողմից դիտարկվել են որպես մանկական, կրթական, մշակութային և մարզական թեմատիկ ուղղվածություն ունեցող և դրանց վերաբերյալ տեղեկատվությունը Հեռարձակողը մուտքագրել է հաշվառման էլեկտրոնային մատյան՝ ընդհանուր եթերային ժամանակը կազմել է 24 ժամ 20 րոպե 23 վայրկյան: Այսինքն, մանկական, կրթական, մշակութային և մարզական թեմատիկ ուղղվածության տեսալսողական հաղորդումները կազմել են Հեռարձակողի շաբաթական եթերաժամի 14,5 տոկոսը:

Ըստ արձանագրության՝ 2021 թվականի օգոստոսի 16-ից մինչև օգոստոսի 29-ն ընկած ժամանակահատվածում, «Ֆրի Նյուզ» տեսալսողական ծրագրում մանկական, կրթական, մշակութային և մարզական թեմատիկ ուղղվածության տեսալսողական հաղորդումների տևողությունը կազմել է շաբաթական եթերաժամի 20 տոկոսից պակաս:

Հանձնաժողովը հարուցված վարչական վարույթի մասին 2021 թվականի սեպտեմբերի 15-ին ծանուցել է Հեռարձակողին և հայտնել, որ այս հարցի վերաբերյալ կարող են ներկայացնել իրենց պարզաբանումները և բացատրությունները:

Հարուցված վարչական վարույթի ընթացքում Հեռարձակողը 2021 թվականի սեպտեմբերի 29-ին Հանձնաժողով ներկայացրած իր գրավոր բացատրությունում հայտնել է հետևյալը՝

Տեղեկանալի վարչական վարույթի հարուցման մասին, իրենց կողմից իրականացվել է սույն թվականի օգոստոսի 16-ից մինչև օգոստոսի 29-ն ընկած ժամանակահատվածի օրերի լրացուցիչ դիտում-հաշվարկ և պարզել, որ ստորև ներկայացված գեղարվեստական ֆիլմերը, որոնք ներկայացնում են համամարդկային արժեքներ, չեն ընդգրկվել Հանձնաժողովի ծրագրերի մոնիտորինգի և վերահսկողության վարչության կողմից 2021 թվականի սեպտեմբերի 14-ին կազմված մշտադիտարկման իրականացման և արդյունքների վերաբերյալ արձանագրության մեջ: Այդ ֆիլմերն են՝

2021 թվականի օգոստոսի 16-ից մինչև օգոստոսի 22-ն ընկած ժամանակահատվածում՝ «Զարե» Հայֆիլմ (1:09:43 տևողությամբ), «Լավարի որսկանը» Հայֆիլմ (1:09:47 տևողությամբ), «Նամուս» Հայֆիլմ (1:10:25 տևողությամբ), «Վառած լապտեր» Հայֆիլմ (1:22:02 տևողությամբ), «Միտն է երգում» Հայֆիլմ (1:31:51 տևողությամբ), «Մոր սիրտը» Հայֆիլմ (1:20:47 տևողությամբ), իսկ 2021 թվականի օգոստոսի 23-ից մինչև օգոստոսի 29-ն ընկած ժամանակահատվածում՝ «Տժվժիկ» Հայֆիլմ (0:20:36 տևողությամբ), «Կյանքի լավագույն կեսը» Հայֆիլմ (1:16:10 տևողությամբ), «Մենք

ենք մեր սարերը» Հայֆիլմ (1:30:06 տևողությամբ), «Միրտն է երգում» Հայֆիլմ (1:31:51 տևողությամբ), «Հայրիկ» Հայֆիլմ (1:14:34 տևողությամբ):

Իր գրավոր բացատրության մեջ Հեռարձակողը խնդրում է նաև վերանայել 2021 թվականի սեպտեմբերի 14-ին կազմված մշտադիտարկման իրականացման և արդյունքների վերաբերյալ արձանագրությունը:

Հաշվի առնելով վարչական վարույթի շրջանակներում Հեռարձակողի կողմից ներկայացված բացատրությունները, Հանձնաժողովի ծրագրերի մոնիտորինգի և վերահսկողության վարչության կողմից իրականացվել է Հեռարձակողի լրացուցիչ դիտում-հաշվարկում նշված տեղեկատվության և տեսալսողական հաղորդումների հաշվառման էլեկտրոնային մատյան 2021 թվականի օգոստոսի 16-ից մինչև օգոստոսի 29-ն ընկած ժամանակահատվածում մուտքագրված տվյալների կրկնակի վերլուծություն, որի արդյունքում պարզվել է հետևյալը.

Վերոնշյալ բոլոր տեսալսողական հաղորդումները Հեռարձակողի կողմից «Թեմատիկ ուղղվածության վերաբերյալ տեղեկատվությունը», որպես այդպիսին, դիտարկվել և հաշվառման էլեկտրոնային մատյան մուտքագրվել է որպես «Գեղարվեստական ֆիլմ»:

Հանձնաժողովի 2020 թվականի օգոստոսի 28-ի «Թեմատիկ ուղղվածության չափորոշիչները, դրանց հասկացությունները սահմանելու մասին» թիվ 80-Ա որոշմամբ սահմանվել են տեսալսողական տեղեկատվության թեմատիկ ուղղվածության չափորոշիչները, դրանց հասկացությունները, մասնավորապես տրված են մշակութային, կրթական և ժամանցային տեսալսողական հաղորդումների հասկացությունները և չափորոշիչները և Հեռարձակողի կողմից նշված գեղարվեստական ֆիլմերը համապատասխանում են «Ժամանցային տեսալսողական հաղորդում» չափորոշիչի հասկացությանը:

Ուստի, նշված ժամանակահատվածների համար մանկական, կրթական, մշակութային և մարզական թեմատիկ ուղղվածության տեսալսողական հաղորդումների տևողությունը գնահատելիս վերոնշյալ գեղարվեստական ֆիլմերը չէին կարող դիտարկվել և, առավել ևս, հաշվարկվել որպես այդպիսին, քանի որ դրանք ունեն ժամանցային ուղղվածություն:

Այսպիսով, Հեռարձակողի տեսալսողական ծրագրում մանկական, կրթական, մշակութային և մարզական թեմատիկ ուղղվածության տեսալսողական հաղորդումների շաբաթական եթերաժամի առնվազն 20 տոկոսի պահպանման վերաբերյալ դրույթի պահանջը խախտվել է:

Հանձնաժողովի հիմնավորումները (պատճառաբանությունը) և եզրահանգումը.

Այսպիսով, վարչական վարույթի բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննության, ձեռք բերված ապացույցների ուսումնասիրության և գնահատման արդյունքում Հանձնաժողովն ամրագրում է հետևյալը.

«ՏԲԻ ՆՅՈՒԶ» ՄՊ ընկերությունը Հանձնաժողովի 2021 թվականի հունվարի 15-ի թիվ 15-Ա որոշմամբ ճանաչվել է հանրային մուլտիպլեքսում սլոթի օգտագործման լիցենզավորման մայրաքաղաքային սփուման մրցույթի հաղթող և վերջինիս տրամադրվել է Երևան քաղաքի տարածքում հանրային մուլտիպլեքսում սլոթի օգտագործման լիցենզիա:

Օրենքի 10-րդ հոդվածի 5-րդ մասը սահմանում է.

«5. Լիցենզիա ստացած Հեռարձակողի ծրագրում մանկական, կրթական, մշակութային և մարզական թեմատիկ ուղղվածության տեսալսողական հաղորդումները պետք է կազմեն շաբաթական եթերաժամի առնվազն 20 տոկոսը»:

Օրենքի 13-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ լիցենզիա ստացած Հեռարձակողները պարտավոր են վարել տեսալսողական հաղորդումների հաշվառման էլեկտրոնային մատյան, իսկ նույն հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ տեսալսողական հաղորդումները պետք է գրանցվեն կարգավորող պետական մարմնի համար հասանելիություն ունեցող տեսալսողական հաղորդումների հաշվառման էլեկտրոնային մատյանում, որի ձևը և վարման կարգը սահմանում է կարգավորող պետական մարմինը:

Հանձնաժողովի 2020 թվականի դեկտեմբերի 29-ի թիվ 154-Ա որոշմամբ սահմանվել է տեսալսողական հաղորդումների հաշվառման էլեկտրոնային մատյանի ձևը և վարման կարգը՝ համաձայն հավելվածի և հավելվածի 3-րդ և 4-րդ կետերը սահմանում են՝

«3. Տեսալսողական հաղորդումները լիցենզիա ստացած տեսալսողական մեդիաձառայություններ մատուցողների կողմից պետք է գրանցվեն Հեռուստատեսության և ռադիոյի հանձնաժողովի համար հասանելիություն ունեցող տեսալսողական հաղորդումների հաշվառման էլեկտրոնային մատյանում:

4. Տեսալսողական հաղորդումների հաշվառման էլեկտրոնային մատյանի տվյալների հիման վրա Հանձնաժողովը վերահսկում է տեսալսողական մեդիաձառայություններ մատուցողների գործունեության համապատասխանությունը օրենսդրության պահանջներին»:

Տեսալսողական հաղորդումների հաշվառման էլեկտրոնային մատյանի ձևի և վարման կարգի համաձայն՝ Հեռարձակողը տեսալսողական հաղորդումների հաշվառման էլեկտրոնային մատյան մուտքագրում է նշված կարգի 6-րդ կետի 1)-ից մինչև 6)-րդ ենթակետերում նշված տեղեկությունները և դրանց գրանցումը պարտադիր պայման է Հեռարձակողի համար:

Տեսալսողական հաղորդումների հաշվառման էլեկտրոնային մատյանի ձևի և վարման կարգի հավելվածի 6-րդ կետի 4)-րդ ենթակետը սահմանում է.

«6. Տեսալսողական մեդիաձառայություն մատուցողները տեսալսողական հաղորդումների հաշվառման էլեկտրոնային մատյանում մուտքագրում են հետևյալ տեղեկությունները՝

4) տեսալսողական հաղորդման թեմատիկ ուղղվածությունը,»:

Հանձնաժողովի 2020 թվականի օգոստոսի 28-ի «Թեմատիկ ուղղվածության չափորոշիչները, դրանց հասկացությունները սահմանելու մասին» թիվ 80-Ա որոշմամբ սահմանված հավելվածի 7-րդ կետով սահմանված են՝ թեմատիկ տեսալսողական հաղորդումների չափորոշիչները և դրանց հասկացությունները, մասնավորապես՝

Մշակութային տեսալսողական հաղորդում - համամարդկային և ազգային մշակութային ժառանգությանը (պատմության և մշակույթի անշարժ, շարժական և ոչ նյութական ժառանգություն), մշակութային ստեղծագործական և հոգևոր արժեքներին ծանոթացնելու, սպառողի մոտ մշակութային գիտելիքներ, մտածողություն, գեղագիտական ճաշակ ձևավորելու, առօրյայի կազմակերպման մեջ մշակույթի ունեցած դերակատարության մասին հանրային ընկալումների վերաբերյալ առավել ամբողջական պատկերացում կազմելու նպատակով ստեղծված տեսալսողական հաղորդումներ: Մշակութային տեսալսողական հաղորդումների թեմաներն են մշակույթի և արվեստի պատմությունն ու ներկա վիճակը, գրականությունը (այդ թվում՝ գրահրատարակչական գործը), արվեստի տարբեր դրսևորումները (թատրոն, կինո երաժշտարվեստ, պարարվեստ, երգարվեստ, կերպարվեստ և այլն):

Ժամանցային տեսալսողական հաղորդում - նախատեսված են սպառողի հուզական արձագանքի համար՝ կապված հարմարավետության, հանգստի և հաճույք ստանալու հետ: Զվարճալի տեսալսողական հաղորդումները ցանկացած տեսալսողական մեդիաձառայություն մատուցողի կողմից ներկայացվող ժամանցային տեսալսողական

հաղորդման անբաժանելի մասն է և տեսալսողական մեդիայի զարգացմանը զուգահեռ այս տեսալսողական հաղորդումները հիմնականում կատարում են զվարճանքի և ժամանցի վայրերը լրացնելու գործառույթ: Այս տեսալսողական հաղորդումները շատ բազմազան են՝ գեղարվեստական, վավերագրական ֆիլմերի և տեսալսողական սերիալների ցուցադրում, հումորային տեսալսողական հաղորդումներ, էստրադային և կրկեսային ներկայացումների, համերգների, խաղերի և մրցույթների, երաժշտական-ստեղծագործությունների, երգերի, համերգների և երաժշտության մասին ծրագրերի ներկայացում, շոու ծրագրեր, տեսալսողական վիկտորինաներ և այլն:»

Հանձնաժողովն ամրագրում է, որ Հեռարձակողը տեսալսողական տեղեկատվություն հեռարձակելիս պարտավոր է պահպանել Օրենքով, ինչպես նաև տեսալսողական մեդիայի բնագավառը կարգավորող օրենսդրության պահանջները: Մասնավորապես՝ Օրենքով հստակ սահմանված է, որ Հեռարձակողի ծրագրում մանկական, կրթական, մշակութային և մարզական թեմատիկ ուղղվածության տեսալսողական հաղորդումները պետք է կազմեն շաբաթական եթերաժամի առնվազն 20 տոկոսը:

Այսպիսով, վարչական վարույթի նյութերի ուսումնասիրության և համադրման արդյունքում Հանձնաժողովն ամրագրում է, որ Օրենքով Հեռարձակողների համար պարտավորություն է սահմանված՝ իրենց ծրագրում մանկական, կրթական, մշակութային և մարզական թեմատիկ ուղղվածության տեսալսողական հաղորդումները պետք է կազմեն շաբաթական եթերաժամի առնվազն 20 տոկոսը, որը Հեռարձակողի կողմից չի պահպանվել 2021 թվականի օգոստոսի 16-ից մինչև օգոստոսի 29-ն ընկած ժամանակահատվածում (երկու շաբաթների ընթացքում):

Փաստում ենք նաև, որ Հեռարձակողը Հանձնաժողովի կողմից լիցենզավորված իրավաբանական անձ է, որը կազմում և սպառողին է ներկայացնում տեսալսողական տեղեկատվություն և խմբագրական պատասխանատվություն է կրում տեսալսողական արտադրանքի բովանդակության համար և պարտավոր է պահպանել տեսալսողական մեդիայի բնագավառը կարգավորող օրենսդրության պահանջները, իսկ օրենքի դրույթները խախտելու դեպքում կրել պատասխանատվություն՝ օրենքով սահմանված կարգով, ուստի, օրենքի պահանջի չկատարումն ինքնին բերում է պատասխանատվության:

Հեռարձակողը պետք է հաշվի առնի, որ օրենքներով հստակ սահմանվում են իրավական նորմեր, որոնց չպահպանելը առաջացնում են իրավական հետևանքներ և Հեռարձակողը պատասխանատվություն է կրում տեսալսողական մեդիայի ոլորտը կարգավորող օրենսդրության կիրառման ապահովման համար և տվյալ դեպքում Հեռարձակողը պարտավոր էր պահպանել Օրենքի 10-րդ հոդվածի 5-րդ մասով սահմանված դրույթի պահանջը:

Հաշվի է առնելով հարուցված վարչական վարույթի ընթացքում Հեռարձակողի կողմից ներկայացված բացատրությունները, Հանձնաժողովի կողմից իրականացվել է Հեռարձակողի կողմից ներկայացված հաշվառման էլեկտրոնային մատյանի տվյալների կրկնակի վերլուծություն և տվյալների վերահաշվարկման արդյունքում, արձանագրվել է, որ Հեռարձակողի կողմից 2021 թվականի օգոստոսի 16-ից մինչև օգոստոսի 29-ն ընկած ժամանակահատվածում (երկու շաբաթների ընթացքում) իր ծրագրում չի պահպանվել մանկական, կրթական, մշակութային և մարզական թեմատիկ ուղղվածության տեսալսողական հաղորդումների շաբաթական եթերաժամի առնվազն 20 տոկոսը:

Այսպիսով, Հեռարձակողի կողմից իրականացվել է իրավախախտում, որը համապատասխանում է Օրենքի 57-րդ հոդվածի 23-րդ մասի հատկանիշներին:

Օրենքի 32-րդ հոդվածի 1-ին մասի 11-րդ կետի համաձայն՝ կարգավորող պետական մարմինը՝ Օրենքի խախտման կամ իր որոշումները չկատարելու դեպքում կիրառում է պատասխանատվության միջոցներ:

Օրենքի 55-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ կարգավորող պետական մարմնի կողմից տեսալսողական մեդիայի բնագավառը կարգավորող օրենսդրության պահանջների խախտման դեպքեր հայտնաբերվելու, ինչպես նաև պետական այլ մարմինների կողմից իրենց իրավասությունների շրջանակում տեսալսողական մեդիայի բնագավառը կարգավորող օրենսդրության պահանջների խախտման դեպքեր հայտնաբերվելու և դրանց մասին կարգավորող պետական մարմնին գրավոր տեղեկացվելու դեպքում կարգավորող պետական մարմինը կիրառում է հետևյալ վարչական տույժերը.

- 1) գրավոր նախազգուշացում.
- 2) տուգանք.
- 3) հեղինակագորման կամ լիցենզիայի գործողության կասեցում.
- 4) հեղինակագորման կամ լիցենզիայի գործողության դադարեցում:

Օրենքի 57-րդ հոդվածի 23-րդ մասը սահմանում է.

«23. Լիցենզիա ստացած Հեռարձակողի կողմից տեսալսողական ծրագրում մանկական, կրթական, մշակութային և մարզական թեմատիկ ուղղվածության տեսալսողական հաղորդումների շաբաթական եթերաժամի առնվազն 20 տոկոսի պահանջը չպահպանելը՝

առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ Հասույթի 0.02 տոկոսի, բայց ոչ պակաս, քան սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով»:

Ելնելով վերոգրյալից, ղեկավարվելով «Տեսալսողական մեդիայի մասին» օրենքի 10-րդ հոդվածի 5-րդ մասով, 32-րդ հոդվածի 1-ին մասի 11-րդ կետով, 55-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետով և հիմք ընդունելով «Տեսալսողական մեդիայի մասին» օրենքի 57-րդ հոդվածի 23-րդ մասը՝ Հեռուստատեսության և ռադիոյի հանձնաժողովը **որոշեց.**

1. «ՖԲԻ ՆՅՈՒԶ» ՍՊ ընկերության նկատմամբ կիրառել Օրենքի 57-րդ հոդվածի 23-րդ մասով սահմանված տույժը՝ տուգանելով սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հարյուրապատիկի չափով:

2. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում այն «ՖԲԻ ՆՅՈՒԶ» ՍՊ ընկերությանը պատշաճ ձևով հանձնելու օրվան հաջորդող օրվանից:

3. Սույն որոշումը կարող է բողոքարկվել ՀՀ վարչական դատարան՝ ուժի մեջ մտնելու օրվանից երկամսյա ժամկետում:

ՀԵՌՈՒՍՏԱՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՌԱԴԻՈՅԻ

ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՆԱԽԱԳԱՀ

Տ. ՀԱԿՈՒԹՅԱՆ

18 հոկտեմբերի 2021թ.

ք. Երևան